

Posudek vedoucího práce

Diplomová práce

Specifika řízení operního souboru – Přehled a analýza sólistických souborů opery v České republice

Autorka: Bc. Zuzana Kopřivová

Diplomantka se ve své práci pokusila nalézt specifika českých divadelních operních sólistických ansámbľů. Analyzovala počty zaměstnaných sólistů v divadlech s operním provozem, počty premiér a operních produkcí a jejich obsazení, zmapovala umělecká ocenění operních pěvců v posledním období. Součástí práce je anonymní dotazníkové šetření mezi začínajícími pěvci a kvalitativní rozhovory se dvěma uměleckými šéfy operních souborů.

Cílem práce bylo prozkoumat repertoár českých divadel a interprety sólových rolí premiérových titulů, a prokázat, že v divadlech s operním provozem dochází k redukci počtu zaměstnaných operních sólistů. Autorka se snažila analýzou premiérových titulů uváděných repertoárových titulů, analýzou uměleckých ocenění a přehledem obsazení ověřit hypotézu, že existuje „pomyslný“ celonárodní soubor sólistů opery, kteří působí či hostují napříč divadly.

Práce poskytuje důkladný přehled vytíženosti sólistů s pracovním úvazkem na domovské scéně a při hostování v jiných divadlech i vytížení sólistů, působících jako OSVČ. Autorka v první části práce vycházela z dostupné literatury (obecná část), z veřejně dostupných informací na webových stránkách divadel, dále anonymizovaných personálních dat o přepočtených úvazcích, dat z NIPOS a informací ze specializovaných internetových zdrojů. Poměrně masivní úvod, který se věnuje typologii divadel, terminologii operního provozu, organizačním schémátům a vedení operních souborů, je důležitý z hlediska kontextu provozu opery v dané instituci. Z důkladné analýzy dat NIPOS a premiérových titulů za daná období vyplynulo, že počty operních premiér i představení dlouhodobě klesají, i když je řada externích faktorů, které produkci operních souborů ovlivňují (například důsledky ekonomické krize, významná výročí – Rok české hudby a d.). Z analýzy obsazení titulů vyplynulo, že sólista „patří“ ke konkrétnímu opernímu souboru, ale zároveň dochází k jakési „globalizaci“ operních sólistů, kteří jsou angažováni v různých divadlech v celé ČR. Divadla mají také své stálé okruhy hostujících sólistů. Autorka přehledně zpracovala vytíženost sólistů při obsazení v premiérových titulech v jejich domovských divadlech a jejich současné angažmá v premiérách na scénách jiných divadel a současně i vytíženost některých sólistů, kteří nejsou ve stálém angažmá. Analýzou ocenění bylo zjištěno, že velmi časté jsou nominace a ocenění sólistů za inscenaci v jiném divadle, než ve kterém jsou zaměstnaní. V závěru práce autorka potvrzuje hypotézu, že v ČR dochází k redukci počtu sólistů v operních souborech, že existuje vysoký počet opakujících se titulů, ve kterých účinkují stejní pěvci. Zajímavé jsou názory i dvou šéfů odlišných operních souborů – ND Brno a Slezského divadla v Opavě.

Z dotazníkového šetření mezi začínajícími pěvci vyplynulo, že přes jisté obavy by téměř všichni pěvci měli o stálé angažmá zájem z důvodu jisté finanční stability, příležitostí naučit se repertoár a získat jevištní zkušenost. Jako preferovaná divadla uváděli nejčastěji Národní divadlo v Praze a Brně. Budoucnost stálých sólistických operních ansámbľů vidí spíše negativně.

Na práci je třeba ocenit obrovskou práci autorky při zpracování dat (premiéry, produkce, sólisté, data NIPOS a d.). Jistým omezením práce bylo to, že konkrétní personální údaje byly vzhledem k GDPR pro autorku nedostupné, a také fakt, že jejich získání bylo ztíženo pandemickou situací. Data, která zpracovávají údaje za kalendářní rok, nejsou zcela kompatibilní s divadelní sezónou, což se týká například i zaměstnávání sólistů. Je třeba zmínit, že tématem práce je spíše specifikum sólistického operního souboru, ze kterého následně vyplývá i specifické uvažování a řízení, jak zmiňují ve svých odpovědích i oba šéfové operních souborů.

Autorka využila při práci svou osobní zkušenost s hostováním v regionálních divadlech a svých osobních kontaktů s mladými zpěváky, z nichž řada již jistě zkušenosti z operního provozu má. Z šetření vyplývá, že se začínající pěvci otázkou své budoucí kariéry zabývají a staví se k této problematice velmi zodpovědně.

Práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení: B

31. 5. 2020, PhDr. Ingeborg Radok Žádná

